

Nasjonal deleksamen våren 2025 rubrikker

INNLEDNING

Oppgaven skal kunne løses innenfor rammen av fem timer.

Under eksamen skal kandidatene ha tilgang til Lovdata, men det må antas at det er begrenset med tid til å finne frem til andre rettskilder enn lovtekst. Oppgaven skal kunne løses ved kun å benytte lovteksten som kilde. Uansett må kandidatene forventes å anvende lovteksten aktivt. Kandidatene må blant annet gjennom å sitere lovtekst vise at de forholder seg til den presise ordlyden. Det må også forventes at kandidatene gjennom å vise til/sitere deler av lovteksten får frem hva som er det tvilsomme, og hva som krever nærmere drøfting.

Det vises til læringsutbyttebeskrivelser lagt ut hos NOKUT. Hovedtemaet for eksamenen er juridisk metodelære. Evnen til å identifisere de aktuelle rettslige problemstillingene fordrer at kandidatene har kunnskap om materiell og prosessuell barnevernsrett.

Tekst med grønn skrift er tatt inn i matrisen som forklarende tekst til sensorene.

1 Meldeplikt²

Oppgavens første hovedproblemstilling handler om helsestasjonens meldeplikt. Tilsvarende problemstilling ble gitt til eksamen høsten 2022.

	Har helsestasjonen meldeplikt?	Kandidaten svarer ikke på spørsmålet, eller svarer feil/mangelfullt = 0 poeng	Kandidaten svarer tilfredsstillende på spørsmålet = 1 poeng	Kandidaten svarer utfyllende på spørsmålet = 2 poeng
1.	Identifiserer og formulerer hovedproblemstillingen. <i>For å få poenguttelling må det være en tydelig formulert problemstilling. Det er ikke nødvendig å skrive at dette er et unntak fra taushetsplikt for å få uttelling.</i>	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
2.	Tar utgangspunkt i bvl. § 13-2 og/eller helsepersonelloven § 33 andre ledd. <i>Her er det nok å finne en av de aktuelle hjemlene.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
3.	Slår fast at det personelle vilkåret er oppfylt, ved visning til bvl. § 13-2 første ledd «enhver som utfører arbeid eller tjeneste for et forvaltningsorgan», jf fvl. § 1, og	Blir ikke gjort	Blir gjort	

	at helsestasjonen er et forvaltningsorgan, eller ved visning til hpl. § 33 andre ledd «helsepersonell», jf bvl. § 13-2 andre ledd «yrkesutøvere som opptrer i medhold av hpl.», og at helsesykepleier er helsepersonell. <i>Det er tilstrekkelig å vise til den ene av disse hjemlene.</i>	0 poeng	1 poeng	
4.	Tar utgangspunkt i ordlyden i bokstav a og tolker beviskravet «grunn til å tro» <i>For å få 2 poeng må kandidaten få fram at dette er et lavt beviskrav. Forarbeidene har formulert dette som «begrunnet bekymring», og Høyesterett i Rt-2003-301 som «underbygd mistanke», og slike formuleringer bør gi uttelling. Noe som ligner dette er nok til 2 poeng i en ellers god tolkning.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en tolkning</i> 1 poeng	En god tolkning 2 poeng
5.	Tar utgangspunkt i ordlyden i bokstav a og tolker «alvorlige mangler ved den daglige omsorgen» - de andre alternativene i a er lite relevante. <i>En god tolkning får fram at dette er et strengt vilkår, og kan for eksempel vise sammenhengen med bestemmelsene om omsorgsovertaking i bvl. § 5-1 bokstav a, som også har en utdypende formulering.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en tolkning</i> 1 poeng	En god tolkning 2 poeng
6.	Drøfter om helsesykepleier har meldeplikt. <i>En god drøftelse bruker relevant faktum opp mot både det strenge materielle vilkåret «alvorlige mangler», og det lave beviskravet «grunn til å tro». Sentrale momenter er barnets alder og rus.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse</i> 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
7.	Konkluderer med meldeplikt. <i>Her framstår kasus så pass bekymringsfullt at konklusjonen bør være meldeplikt.</i>	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	

Maksimal poengsum spørsmål 1: 7 + 3 = 10 poeng

2 Barnevernstjenestens beslutning om å starte undersøkelse

Oppgavens andre hovedproblemstilling handler om barnevernstjenestens beslutning om å starte undersøkelse. Tilsvarende problemstilling ble gitt til eksamen høsten 2022.

	Har barnevernstjenesten hjemmel til å starte undersøkelse?	Kandidaten svarer ikke på spørsmålet, eller svarer feil/mangelfullt = 0 poeng	Kandidaten svarer tilfredsstillende på spørsmålet = 1 poeng	Kandidaten svarer utfyllende på spørsmålet = 2 poeng
8.	Identifiserer og formulerer hovedproblemstillingen For å få poenguttelling må det være en tydelig formulert problemstilling.	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
9.	Tar utgangspunkt i bvl. § 2-2	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
10.	Tolker beviskravet «rimelig grunn til å anta» Får fram at dette er et lavt beviskrav.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
11.	Tolker den første delen av det materielle vilkåret i bestemmelsen: «at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for å iverksette tiltak etter loven»	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
12.	Tolker hva som ligger i «tiltak etter loven», jf nedre terskel for tiltak, som er at barnet har et «særlig behov», bvl. § 3-1 første ledd. Poengtet her er at det er en lav terskel for å sette i verk undersøkelse, jf at hjelpetiltak etter bvl. § 3-1 kan være så lite som støtte til fritidsaktivitet for barnet mv.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	En god tolkning 2 poeng
13.	Drøfter om det foreligger hjemmel til å starte undersøkelse. En god drøftelse bruker både det materielle vilkåret om «forhold som kan gi grunnlag for å iverksette tiltak etter loven» og det lave beviskravet «rimelig grunn til å anta».	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
14.	Konkluderer med rett til å starte undersøkelse. Det er ikke tvilsomt at det kan startes undersøkelse, så motsatt konklusjon skal ikke gi uttelling.	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	

Maksimal poengsum spørsmål 2: 7 + 2 = 9 poeng

3. Er kontaktpersonen i barnevernstjenesten inhabil/ugild?

Oppgavens tredje hovedproblemstilling handler om habilitet. Tilsvarende problemstilling ble gitt til eksamen høsten 2023.

	Er kontaktpersonen i barnevernstjenesten inhabil/ugild?	Kandidaten svarer ikke på spørsmålet, eller svarer feil/mangelfullt = 0 poeng	Kandidaten svarer tilfredsstillende på spørsmålet = 1 poeng	Kandidaten svarer utfyllende på spørsmålet = 2 poeng
15.	Formulerer hovedproblemstillingen om habilitet For å få poenguttelling må det være en tydelig formulert problemstilling.	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
16.	Viser til bvl. § 12-1 som slår fast at forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
17.	Tar utgangspunkt i ordlyden i fvl. § 6 første ledd	Viser ikke til ordlyd 0 poeng	Viser til ordlyden 1 poeng	
18.	Klargjør at kontaktpersonen oppfyller kravet til å være <i>offentlig tjenestemann, jf fvl. § 2 d)</i> «Klargjør» i denne og de følgende rubrikkene handler om å få slått fast noen vilkår (premisser) for habilitetsspørsmålet som klart er oppfylt, og som dermed ikke trenger drøftelse. Her bør likevel være visning til bestemmelsen med nødvendig ordlyd og relevant visning til faktum, men dette kan gjøres helt kort i en eller to setninger.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
19.	Klargjør at kontaktpersonen oppfyller kravet til å være <i>en som tilrettelegger grunnlaget for en avgjørelse eller treffer avgjørelse i en forvaltningssak, jf ordlyden i innledningen til fvl. § 6.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
20.	Klargjør at Petra (og Peder) er parter i saken, jf fvl. § 2 e)	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
21.	Klargjør at de øvrige vilkårene i fvl. § 6 første ledd bokstav a) – e) ikke er oppfylt	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	

22.	Stiller spørsmål ved om det foreligger inhabilitet etter fvl. § 6 andre ledd For underproblemstillinger kreves det ikke at problemstillingen er «tydelig» formulert. Det er tilstrekkelig at kandidaten viser at det rettslige problemet er sett, f eks ser at dette er et vilkår.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
23.	Tolker vilkåret om at det må foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til kontaktpersonens upartiskhet Dette kan oppfattes som to vilkår, «særegne forhold», som deretter må være «egnet til å svekke tilliten» til upartiskheten, etter en objektiv vurdering.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	En god tolkning 2 poeng
24.	Tolker momentet om saken bl.a. kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for kontaktpersonen selv eller andre nærstående Her er det rimelig klart at «fordel, tap eller ulempe» ikke er aktuelt.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
25.	Tolker momentet som ligger i at det er reist habilitetsinnsigelse fra mor, jf. § 6 andre ledd siste punktum. Også her er «egnet til å svekke tilliten» til upartiskheten, etter en objektiv vurdering, et nærliggende tolkningsmoment.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
26.	Drøfter om vilkåret i fvl. § 6 andre ledd er oppfylt. Her vil drøfting og vekting av de ulike momentene kunne gi uttelling.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
27.	Konkluderer mht. spørsmålet om kontaktpersonens habilitet etter fvl. § 6 andre ledd. Her skal begge konklusjoner kunne gi uttelling, gitt at konklusjonen følger av argumentasjonen over.	Ingen/feil konklusjon 0 poeng	Konklusjon i samsvar med argumentasjon 1 poeng	

Maksimal poengsum spørsmål 3: 13 + 2 = 15 poeng

4 Pålegg om barnehageplass

Dette handler om barnevernsnemndas hjemmel til å kunne pålegge hjelpetiltak etter bvl. § 3-4, i dette tilfellet barnehageplass. Bestemmelsen viser uttrykkelig til vilkårene i bvl. § 3-1, som dermed skal behandles.

De mange vilkårene i bvl. §§ 3-4 og 3-1 har problemstillinger som i stor grad overlapper med hverandre. Det er dermed fullt akseptabelt med fornuftig visning til faktum og drøftelser av vilkår som tidligere er tatt stilling til.

Hvilken rekkefølge de kumulative vilkårene blir behandlet har i utgangspunktet lite betydning.

	Pålegg om barnehageplass	Kandidaten svarer ikke på spørsmålet, eller svarer feil/mangelfullt = 0 poeng	Kandidaten svarer tilfredsstillende på spørsmålet = 1 poeng	Kandidaten svarer utfyllende på spørsmålet = 2 poeng
28.	Identifiserer og formulerer hovedproblemstillingen For å få poenguttelling må det være en tydelig formulert problemstilling.	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
29.	Viser til bvl. § 3-4 om pålegg om hjelpetiltak, første ledd bokstav b.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
30.	Klargjør at det er flere vilkår som må være oppfylt for å kunne pålegge barnehageplass, og viser til de fleste av disse, vilkårene i bvl. § 3-1, «nødvendig» og «kan»/barnets beste. Vi ønsker at det skal gis uttelling for slik klargjøring. Det er mange vilkår, og om ett eller to av vilkårene mangler, kan det likevel gis uttelling.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
31.	Slår fast at det personelle vilkåret er barneverns- og helsenemnda (etter begjæring fra barnevernstjenesten)	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
32.	Formulerer problemstilling om bvl. § 3-1 «særlig behov» eller «særlig behov på grunn av sin omsorgssituasjon». Det særlige behovet knytter seg jo til omsorgssituasjonen, men det er ikke nødvendig at dette kommer fram her. Om formulering av underproblemstillinger: Se rubrikk 22 over.	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
33.	Tolker bvl. § 3-1 «særlig behov» Får fram at dette ikke er et strengt vilkår, men at det handler om at barnet/familien har et behov ut over det som er vanlig	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	

34.	Tolker bvl. § 3-1 «på grunn av sin omsorgssituasjon» Blant annet i motsetning til barnets «utdanningssituasjon» og «helsesituasjon». Men dette kan ikke kreves for å gi uttelling her.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
35.	Drøfter bvl. § 3-1 «på grunn av sin omsorgssituasjon [...] har et særlig behov for hjelp» ut fra opplysningene i kasuset. Det er her fullt akseptabelt å dele dette opp i to separate drøftinger, da dette framstår som to vilkår. For å få to poeng må begge drøftes. De fire vilkårene i bvl. § 3-1 har problemstillinger som i stor grad overlapper med hverandre. Det er dermed fullt akseptabelt med fornuftig visning til faktum og drøftelser av vilkår som tidligere er tatt stilling til.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
36.	Konkluderer om bvl. § 3-1 «på grunn av sin omsorgssituasjon [...] har et særlig behov for hjelp». Her er det fullt akseptabelt med to separate konklusjoner og en samlet konklusjon. For delkonklusjoner kreves det ikke at de er uttrykkelig formulert, men det må komme tydelig fram hva som er kandidatens konklusjon på delspørsmålet.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
37.	Formulerer problemstilling om bvl. § 3-1 «egnet til å møte barnets og foreldrenes behov» Om formulering av under-problemstillinger: Se rubrikk 22 over.	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
38.	Tolker bvl. § 3-1 «egnet til å møte barnets og foreldrenes behov»	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	
39.	Drøfter bvl. § 3-1 «egnet til å møte barnets og foreldrenes behov»	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	

40.	Konkluderer om bvl. § 3-1 «egnet til å møte barnets og foreldrenes behov»	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
41.	Formulerer problemstilling om bvl. § 3-1 «bidra til en positiv endring hos barnet eller i familien» <i>Om formulering av underproblemstillinger: Se rubrikk 22 over.</i>	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
42.	Tolker bvl. § 3-1 «bidra til en positiv endring hos barnet eller i familien»	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en tolkning</i>	
43.	Drøfter bvl. § 3-1 «bidra til en positiv endring hos barnet eller i familien»	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse</i>	
44.	Konkluderer om bvl. § 3-1 «bidra til en positiv endring hos barnet eller i familien»	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
45.	Formulerer problemstilling om bvl. § 3-4 «nødvendig for å sikre barnet tilfredsstillende omsorg» <i>Hvilken rekkefølge de kumulative vilkårene blir behandlet har også her mindre betydning. Tilsvarende som nevnt over: Vilkårene i bvl. 3-4 har problemstillinger som i stor grad overlapper med hverandre. Det er dermed fullt akseptabelt med fornuftig visning til faktum og drøftelser av vilkår som tidligere er tatt stilling til.</i>	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
46.	Tolker bvl. § 3-4 «nødvendig for å sikre barnet tilfredsstillende omsorg» <i>Her kan det tenkes at kandidater deler dette vilkåret i to, og tar selvstendig stilling til «nødvendig» som EMK art. 8 nr. 2 «nødvendig i et demokratisk samfunn» («formålstjenlig» og «forholdsmessig»). Dette bør nok gis uttelling, både i tolkning og drøftelse.</i>	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort <i>At det foreligger noe som kan kalles en tolkning</i>	En god tolkning 2 poeng

47.	Drøfter bvl. § 3-4 «nødvendig for å sikre barnet tilfredsstillende omsorg» Her kan det tenkes at kandidater deler dette vilkåret i to, og tar selvstendig stilling til «nødvendig» som EMK «formålstjenlig», og «forholdsmessig». Dette bør nok gis uttelling, både i tolkning og drøftelse.	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
48.	Konkluderer om bvl. § 3-4 «nødvendig for å sikre barnet tilfredsstillende omsorg»	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
49.	Formulerer problemstilling om vilkåret i bvl. § 3-4 «kan», f eks som avsluttende skjønnsmessig totalvurdering, og/eller visning til «barnets beste», bvl. § 1-3 Hvordan dette blir formulert er ikke avgjørende, poenget er at det skal gi uttelling at kandidaten ser at det ligger et vilkår her, jf også kravene til begrunnelse i bvl. § 12-5, som også nevner «barnets beste».	Formulerer ikke problemstillingen 0 poeng	Formulerer problemstillingen 1 poeng	
50.	Tolker bvl. § 3-4 «kan», jf «barnets beste», bvl. § 1-3 For 2 poeng skal både «kan» og «barnets beste» være med, og gjerne ord som skjønn og total/sluttvurdering	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en tolkning 1 poeng	En god tolkning 2 poeng
51.	Drøfter bvl. § 3-4 «kan», jf «barnets beste», bvl. § 1-3. For 2 poeng skal drøftelsen forankres i både «kan» og «barnets beste».	Blir ikke gjort 0 poeng	Blir gjort At det foreligger noe som kan kalles en drøftelse 1 poeng	En god drøftelse 2 poeng
52.	Konkluderer om bvl. § 3-4 «kan», jf «barnets beste», bvl. § 1-3. Her er det ikke avgjørende om konklusjonen forankres i «kan» eller «barnets beste».	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Blir gjort 1 poeng	
53.	Konkluderer om barnevernsnemnda kan pålegge barnehageplass. Her skal begge konklusjoner kunne gi uttelling, gitt at konklusjonen følger av argumentasjonen over.	Blir ikke gjort, evt. feil konklusjon 0 poeng	Konklusjon i samsvar med argumentasjon 1 poeng	

Maksimal poengsum spørsmål 4: 26 + 5 poeng = 31 poeng

Totalvurdering:

Når deg gjelder totalvurderingen, vil det her kunne være relevant med temaer som overflødige teoretiske fremstillinger, at det er reist unødige eller lite relevante problemstillinger, at det er manglende presisjon i lovhenvisninger, mv.

54.	Anvendelse av juridisk metode	Liten grad av forståelse for juridisk metode, blant annet ved ustrukturerte drøftelser	God forståelse for juridisk metode, som særlig vises ved at drøftelsene gjennomgående har en god struktur	Meget god forståelse for juridisk metode, som vises i samtlige drøftelser, og ved god bruk av andre rettskilder
		0 poeng	1 poeng	2 poeng
55.	Språkføring I hvilken grad kandidaten uttrykker seg klart og tydelig. Dette er noe mer enn grammatisk korrekt. Blant annet at det er enkelt å følge tråden og at det ikke er tvil om hva kandidaten mener å formidle.	Uppreis språkføring	God språkføring	Svært god og presis språkføring
		0 poeng	1 poeng	2 poeng

Maksimal poengsum i totalvurderingen: 4 poeng

Maksimal poengsum totalt: 10 + 9 + 15 + 31 + 4 = 69 poeng

Poenggrensen for bestått settes etter kalibreringsmøtet.